

❖ هپارین:

هپارین یک ماده ضدانعقاد رقیق کننده خون است که مانع از تشکیل شدن لخته خون می شود. هپارین برای درمان و جلوگیری از لخته شدن خون در رگ ها، شریان ها و ریه استفاده می شود.

❖ موارد استفاده هپارین:

هپارین قبل از عمل جراحی به منظور کاهش خطر لخته شدن استفاده می شود. این دارو ممکن است در پیشگیری و درمان لخته شدن خون در ریه ها و پاها استفاده شود. همچنین برای جلوگیری از لخته شدن خون پس از عمل جراحی و یا زمانی که یک فرد قادر به حرکت برای یک مدت طولانی نیست، استفاده می شود.

❖ عوارض دارو:

- خونریزی از محل زخم جراحی
- هرنوع خونریزی از محل تزریق، خونریزی از بینی، وجود خون در ادرار و مشاهده خون هنگام سرفه یا عطسه

- کبودی غیرعادی که در اثر ضربه یا علت واضح دیگری ایجاد نشده باشد.

- ایجاد حساسیت و واکنش های موضعی خفیف، درد، قرمزی پوست در محل تزریق

❖ روش صحیح تزریق هپارین:

پس از شستشوی دست ها با آب و صابون، در وضعیت راحت بنشینید یا دراز بکشید. تزریق در سه عضو زیر انجام می شود:

- بازو
- شکم و در اطراف ناف
- ران ها

برای اینکه تزریق کبودی نداشته باشد، سوزن را به آرامی و با زاویه ۴۵ درجه نسبت به بدن وارد نمایید. حتما دارو را به آرامی در محل تزریق وارد نمایید. برای اینکار چیزی حدود ۵ تا ۱۰ ثانیه فرصت لازم است، زیرا تخلیه ناگهانی باعث کبودی و ایجاد گلوله در محل می شود که بسیار دردناک خواهد بود.

بعد از تخلیه مایع، سرنگ آن را بدون معطل کردن بیرون بکشید و در محل تزریق پنبه قرارداده و یا بادیست نگه دارید، اما فشار یا ماساژ ندهید، چون کبود می شود.

نکته خیلی مهم اینکه تا نیم ساعت بعد از تزریق، از جای خود بلند نشوید و دراز بکشید. حتی بهتر است تزریق را در ساعاتی که می خوابید یا برای استراحت دراز می کشید، انجام دهید.

تا چند ساعت با عضوی که در آن تزریق انجام شده است، اصل کار نکنید، چون کبود می شود. ترجیحا راست دست ها تزریق در بازوی راست و چپ دست ها تزریق بازوی چپ بپرهیزند.

مرکز آموزشی درمانی، بیمارستان سینا
شهرستان زرنند

هپارین و نحوه تزریق آن

گروه هدف: بیماران
واحد آموزش به بیمار

تاریخ بازنگری: زمستان ۱۴۰۲

تعیین محل تزریق در بازو:

یک سوم فاصله ی شانه تا آرنج (از چهار انگشت
پایین تر از شانه تا چهار انگشت بالای آرنج)

تعیین محل تزریق در شکم:

با فاصله چهار انگشت از ناف

تعیین محل تزریق در ران:

محدوده یک سوم میانی ران و بر روی ران (فاصله
زانو تا مفصل لگنی ران را سه قسمت تصور کنید،
قسمت میانی محل تزریق است.

منبع:

دستنامه بالینی مهارت های پرستاری تایلور

نکات مهم:

اصلی ترین و مهم ترین نکته در تزریق هپارین و
انوکسپارین، این است که به هیچ عنوان شما
نباید در عضوی که به تازگی تزریق انجام دادید،
تزریقی انجام دهید و به همین علت بسیاری از
مادران در محل تزریق درد و ناراحتی دارند. به
این ترتیب شما باید در روز اول در بازوی راست،
روز دوم در بازوی چپ، یا روز اول در سمت چپ
ناف روز دوم در سمت راست ناف، یا اینکه روز
اول در سمت راست ران و روز دوم در ران چپ و
تنها اگر مجبور هستید، در همان عضو قبلی
تزریق را انجام دهید، محل ورود سوزن باید سه تا
چهار انگشت با محل قبلی فاصله داشته باشد.

